

7.8.2017

לכבוד
אלוף רוני נומה
מפקד פיקוד מרכז
בפקס: 02-5305742

שלום רב,

הנדון: מניעת כניסה של עיתונאים פלסטינים לשטחים צבאיים סגורים

אנו פונים אליך בעקבות פרסומה של הוראה 06216 של ענף המבצעים בפיקוד המרכז, "טיפול באירועים חריגים שבהם מעורבים עיתונאים וצלמים למול פעילות בט"ש" (להלן: "ההוראה"). הוראה זו מתבססת על הנחת המוצא הראויה שלפיה "חופש העיתונות הוא מרכיב מהותי מחופש הביטוי וצילום היא פעולה מותרת", ועל כן החיילים צריכים לאפשר לעיתונאים מעבר חופשי כברירת מחדל – ולמנוע אותו רק במקרים יוצאי דופן. אלא שבפועל, ההוראה מערימה קשיים ופוגעת קשות בחופש העיתונות של עיתונאים פלסטינים, כפי שיפורט להלן:

1. ההוראה קובעת בסעיף 6א כי "לנוכח החשיבות הרבה בפעולתם של עיתונאים באיו"ש, יש לאפשר לכל עיתונאי המחזיק בתעודת עיתונאי, בין אם הוא ישראלי, בין אם הוא פלסטיני ובין אם הוא תושב חו"ל, להיכנס לשטחים שהוכרוזו כשטחים צבאיים סגורים או לשטחים שמתבצעת בהם פעילות בט"ש של כוחות צה"ל, לצרכי סיקור עיתונאי". מדובר בקביעה עקרונית חשובה, בשל החשיבות שיש לסיקור ולבקרה ציבורית על פעילות הצבא ועל המתרחש בשטחים הנמצאים בתפיסתו.

2. ואולם, תחולת ההוראה על עיתונאים פלסטינים מצומצמת ביותר, שכן מיד לאחר מכן מופיעה בהוראה הגדרתו של עיתונאי: "כעיתונאי יחשב כל מי שמחזיק בידו תעודה מטעם לשכת העיתונות הממשלתית (להלן – תעודת לע"מ)". מדובר בהגדרה בעייתית מכמה בחינות: ראשית, העיסוק העיתונאי במדינת ישראל אינו טעון רישוי ואינו מותנה בהחזקת תעודת עיתונאי. תעודת הלע"מ אינה משקפת מהות מקצועית ואינה מגדירה את המונח עיתונאי, אלא מאפשרת גישה לאירועים ולזירות תקשורתיות. קיימים עיתונאים רבים שעוסקים באופן פעיל או באופן מקצועי באיסוף ובהפצה של מידע לציבור, ללא קשר לתעודת הלע"מ.¹ שנית, העיתונאים הפלסטינים תושבי הגדה אינם מסקרים בתחומי ישראל וכלל לא זקוקים לתעודת לע"מ. יתרה מכך, גם אם היו מוגשות בקשות לקבלת תעודת עיתונאי על ידי עיתונאים אלה, הרי שעל פי כללי הלע"מ יש צורך בזיקה

¹מתוך דו"ח לשכת העיתונות הממשלתית "הדובר הממשלתי בעידן הדיגיטלי" (2016) בעמ' 11

לעבודה בישראל במסגרת העיסוק העיתונאי.² מכאן, שעיתונאים פלסטינים תושבי הגדה שאינם פועלים ומסקרים בישראל כלל לא זכאים לתעודת לע"מ, ועל כן הדרישה להגדירם כעיתונאים על בסיס החזקת תעודה מטעם לשכת העיתונות הממשלתית הישראלית היא אבסורדית.

3. יוצא מכך, שסעיף 6א להוראה, שאמור לאפשר לכל עיתונאי להיכנס לשטח צבאי סגור, "בין אם הוא ישראלי, בין אם הוא פלסטיני, ובין אם הוא תושב חו"ל", יוצר בפועל מצב שבו עיתונאים פלסטינים תושבי הגדה מופלים ואינם מורשים ברובם, בפועל, להיכנס ולסקר בשטחים צבאיים סגורים. מכיוון שבאופן טבעי מדובר באוכלוסיית העיתונאים המרכזית והקרובה ביותר לשטחים אלו, שלה גם עניין רב ביותר בסיקורם, התוצאה היא שחופש העיתונות והסיקור בגדה נפגע באופן משמעותי.

4. מכל האמור לעיל, הדרישה להחזיק בתעודת עיתונאי מטעם הלע"מ על מנת לסקר בשטחים צבאיים סגורים מפלה עיתונאים פלסטינים ועל כן נבקשך לפעול לביטולה, ולבחון דרכים אחרות שאינן פוגעות בחופש העיתונות של עיתונאים אלה ובת בבת יאפשרו לכוחות בשטח להבחין בין מי שהינו עיתונאי לבין מי שאינו כזה.

בברכה,

שרונה אליהו חי, עו"ד

העתקים :

אלי"מ אייל טולדנו, יועמ"ש איו"ש, בפקס : 02-9977326

תת אלוף רוני מנליס, דובר צה"ל, בפקס : 03-5693971

---

²כללים בדבר תעודות ואישורים לעיתונאים, לטכנאי שידור ולעוזרי תקשורת, מופיעים באתר [לשכת העיתונות הממשלתית](#).